

KUNST

Der vannet stiger

I naturen kommer skjønnhet fra både ro og risiko.

Apichaya Wanthiang
**DRIVVED OG
SPØKELSESJEGERE**
Galleri LNM, Oslo
9. august-2. september

Apokalypsen er vakker, skrev noen i sosiale medier under hetebølgen i sommer, som kommentar til et flyfoto av en skogbrann. Fotografiet minnet om et abstrakt maleri, med mengder av små svarte røykskyer svevende over en rødglødende villmark. Kommentaren fanger dobbeltheten i opplevelsen av naturkatastrofer: De skremmer oss med sine fatale konsekvenser, men vekker også ærefrykt for sine voldsomme krefter.

Noe lignende kan spores i maleriene til Apichaya Wanthiang på Galleri LNM, inspirert av flom og oversvømmelser på ulike steder i verden. Ideen springer ut av hennes bakgrunn fra Isan, et jordbruksområde i Nordøst-Thailand hvor vannet ofte stiger. Dette skaper store problemer for bøndene, som i dårlige år må reise inn til byene og ta annet arbeid. Wanthiang er født i Thailand og delvis oppvokst der, men flyttet som niåring til Belgia med mor og stefar. Hun har kunstutdanning fra Brussel og Bergen, og bor for tiden i Oslo.

Fuktighet. Wanthiang maler vann som om det flyter rundt på lerretet, og regnskog som om den damper av væte. Hun bruker tyntflytende og hurtigtørkende akrylmaling, og enkelte flater virker nærmest vasket ut, noe som paradoksalt nok kan gi et tørt og matt inntrykk. Andre steder trer raske og livlige penselstrøk tydelig frem, som når hun maler vegetasjon med palmer og regnskog, eller speilbildet av skoger og fjell i en rolig vannflate.

I kontrast til den dynamiske penselføringen står husenes rette linjer, som strammer opp komposisjonen og lar blikket hvile. Husenes kropper kan være kompakte, med brede og fargede felter, mens andre konstruksjoner kun vises som skjeletter eller geometriske skisser. De figurative motivene er nydelig utført og består komponert, men også fulle av bevegelse og liv. Svakere fremstår noen av de abstrakte motivene, som nærmer seg batikkmønstre med sterke kontraster.

Scenografi. Monteringen er røff, men langt fra tilfeldig. Lerreter med fillete kanter er spikret opp på enkle rammer av trykkimpregnert tre. Noen ben er rette og andre skrå, som om de etterligner hus på stølter i en oversvømt jungel. Rammene er plassert litt på kryss og tvers, også delvis foran

døråpningene. Hensikten er å styre publikum varsomt gjennom lokalene, for å påvirke hvilke motiver som sees samtidig.

I alle rom finnes sittebenker av grågrønt treverk og betong, der man kan slå seg ned og finne ro til å studere verkene. Møblene er bygget av kunstneren selv, også de morsomme «bøttekrakkene», der betongsetet er støpt i en vanlig vannbøtte. Det innerste rommet kan minne om Monets vannliljerom i Orangerie-museet i

Paris, med sine flytende vekster og utsøkt kolorerte vannflater.

Omriss. I Wanthiangs tidligere malerier har det ofte vært mulig å skjelne menneskelignende figurer, gjerne uten detaljer som ansiktstrekk og klær. De fremtrer snarere som omriss eller silhuetter, og kunne like gjerne ha vært ånder, delvis materialisert.

På denne utstillingen finnes bare én slik skikkelse, i motivet *In Wild Water*. Her fylles lerretet

horisontalt av et smalt, lavt hus på påler. Bakfra presser vegetasjonen seg på, mens en liten plass åpner seg foran huset, malt i oransje nyanser, som fuktig leirjord. Fronten på huset er delvis åpen, som på et dukkehus, og inne i mørket skimter vi overkroppen til et menneske, med armene løftet. Scenen er dels hverdagslig, dels mystisk, som et uklart minne, snarere enn noe som pågår her og nå.

Mystikk. Kunsthistorisk er det

nærliggende å knytte Wanthiangs koloristiske flatemaleri til tidlige modernister som Munch, Gauguin, Cezanne og Matisse. Selv nevner hun inspirasjon fra abstrakte ekspresjonister som Helen Frankenthaler og Howard Hodgkin, men også den skotsk-kanadiske landskapsmaleren Peter Doig. Han har de siste femten årene vært bosatt på Trinidad, og maler gjerne fuktige tropiske landskaper med innslag av mystikk.

Også hos Wanthiang er det

Malerisk flom: Scenen i maleriet *In Wild Water* er dels hverdagslig, dels mystisk, som et uklart minne, snarere enn noe som pågår her og nå.

